

ม ง ค ล ที่ ๑ ๕

บ ำ เ พื ญ ฑ า น

ใ ห้ บ ่อ ย ๆ ร ว ย บ ่อ ย ๆ

กลีกรย่อมหวานพีชบ่อยๆ ฝนย่อมคกบ่อยๆ ชาวนา
ย่อมไถนาบ่อยๆ แวนแคว้นย่อมบริบูรณ์บ่อยๆ ยาจกย่อม
ขอบ่อยๆ ทานบดีก็ให้บ่อยๆ ทานบดีให้บ่อยๆ แล้วก็เข้าถึง
สวรรค์บ่อยๆ ผู้ต้องการน้ำนมย่อมรืดนมบ่อยๆ ลูกโคย่อม
เข้าหาแม่โคบ่อยๆ บุคคลย่อมลำบากและดั้นรนบ่อยๆ สัตว์
ย่อมเกิดและตายบ่อยๆ คนทั้งหลายยื่อนำซากศพไปป่าช้า
บ่อยๆ ส่วนผู้มีปัญญา ถึงจะเกิดบ่อยๆ ก็เพื่อได้มรรคแล้ว
ไม่เกิดอีก

ให้บ่อยๆ รวยบ่อยๆ

๑๓๖

การจะทำภารกิจการทำงานในทางโลกก็ดี หรือการจะ
ประพฤติปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิภาวนาก็ดี ต้องหมั่นทำบ่อยๆ
หมั่นตรึกหมั่นนึกบ่อยๆ ทำเรื่อยๆ ก็จะประสบความสำเร็จได้
โดยไม่ยากเย็น สิ่งใดที่เราหมั่นฝึกฝนบ่อยๆ ย่อมจะเกิดความ
ชำนาญ เหมือนทางไหนที่เดินบ่อยๆ ก็จะโล่งเตียน หนทางภายในก็
เช่นเดียวกัน ถ้าดำเนินจิตเข้าไปบ่อยๆ หยุดนิ่งอยู่ตรงกลาง
อย่างสม่ำเสมอทุกๆ วัน เราก็จะเข้าถึงจุดแห่งความละเอียด
ภายในได้ ใจจะถูกปรับให้บริสุทธิ์ขึ้น ละเอียดขึ้น เมื่อใจ
ละเอียดสะอาดบริสุทธิ์ก็จะดึงดูดแต่สิ่งที่ดีๆ เข้ามาในชีวิตของเรา
เมื่อกระแสบุญหลังไหลเข้ามาในใจ กระแสบาปก็就会被ผลักออก
ไป คุณธรรมความดีก็จะเกิดขึ้นในจิตใจ ธุระกิจการงานก็จะ
เจริญรุ่งเรือง ดังนั้นการทำภาวนากับการทำหน้าที่การงาน
จึงเป็นสิ่งที่ต้องทำควบคู่กันไป

พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสไว้ใน อุทฺธยสูตร ว่า

“ปฺนปฺปฺนํ เจว วปฺนติ พิชํ

ปฺนปฺปฺนํ วสฺสติ เทวราชา

ปฺนปฺปฺนํ เขตฺตํ กสฺนติ กสฺสกา

ปฺนปฺปฺนํ ธมฺมมฺเปนฺติ รฏฺฐํ

ปฺนปฺปฺนํ ยาจกา ยาจยฺนติ

ให้บ่อยๆ รวบรวมบ่อยๆ

๑๓๖

ปุ่นปุ่น ทานปตี ทนติ
ปุ่นปุ่น ทานปตี ทติตวา
ปุ่นปุ่น สคฺคฺมฺเพนฺติ จานํ
ปุ่นปุ่น ชีรณิกา ทนติ
ปุ่นปุ่น วจฺโณ อฺเปติ มาตรํ
ปุ่นปุ่น กิลมฺติ ฝนฺทติ จ
ปุ่นปุ่น คพฺภมฺเบติ มนฺโท
ปุ่นปุ่น ชายติ มียฺยติ จ
ปุ่นปุ่น สิวฺถิกํ ทนฺติ
มคฺคณฺจ ลทฺธา อปฺนพฺภวาย
ปุ่นปุ่น ชายติ ฐฺริปณฺโณ

กลีกรย้อมหวานพีชบ่อยๆ ฝอยอมตกบ่อยๆ
ชาวนาย้อมไถนาบ่อยๆ แว่นแคว้นย้อมบริบูรณ์บ่อยๆ
ยาจกย้อมขอบ่อยๆ ทานบดก็ให้บ่อยๆ
ทานบดให้บ่อยๆ แล้วก็เข้าถึงสวรรค์บ่อยๆ
ผู้ต้องการน้ำนมย้อมรัตนมบ่อยๆ ลูกโคย้อมเข้าหา
แม่โคบ่อยๆ

บุคคลย้อมลำบากและดิ้นรนบ่อยๆ สัตว์ย้อมเกิด
และตายบ่อยๆ

คนทั้งหลายย้อมนำซากศพไปป่าช้าบ่อยๆ

ให้บ่อยๆ รวยบ่อยๆ

๑๓๘

**ส่วนผู้มีปัญญา ถึงจะเกิดบ่อยๆ ก็เพื่อได้มรรคแล้ว
ไม่เกิดอีก”**

การก้าวไปข้างหน้าย่อมมีก้าวแรกเสมอ แต่การทำบ่อยๆ นั้นไม่ได้หมายความว่า เป็นการย่ำๆ อยู่กับที่แต่อย่างใด แต่เป็นการหมั่นย่ำหมั่นทำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อก้าวไปสู่ความพร้อมของชีวิตที่สมบูรณ์แบบบริบูรณ์ที่สุด การทำบ่อยๆ ในสิ่งที่ถูกต้องดีงามจึงเป็นความปรารถนามาทุกยุคทุกสมัย

แม้กสิกรหรือชาวนายังต้องไถนาบ่อยๆ เมื่อฝนตกก็ต้องทำการเพาะปลูกมากๆ บ้านเมืองจึงจะบริบูรณ์ด้วยข้าวน้ำพืชพันธุ์ธัญญาหาร ถ้าชาวนาเกียจคร้านไม่ขยันในการหว่านไถ ไม่ช่วยกันทำมาหากิน บ้านเมืองก็จะขาดความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ของประชาชน

ยาจกยังต้องขอบ่อยๆ ถ้าไม่ขอก็อด คำว่ายาจกคือคนขอทาน จะแตกต่างจากคำว่า สมณะ ซึ่งเป็นการขอแบบอริยะที่เป็นเนื้อนาบุญแก่ผู้ให้ทาน บุคคลสองประเภทนี้มีข้อวัตรปฏิบัติที่แตกต่างกันราวฟ้ากับดิน คุณธรรมก็ต่างกันเหมือนก้อนกรวดเทียบกับภูเขา พวกยาจกจะขอด้วยการแสดงอาการอันน่าสงสาร

ให้บ่อยๆ รวยบ่อยๆ

๑๓๕

ส่วนสมณะหรือพระภิกษุสามเณรในพระพุทธศาสนา ที่ตั้งใจปฏิบัติปฏิบัติชอบ มุ่งตรงต่อหนทางแห่งพระนิพพาน ท่านจะโปรดสัตว์โลกอย่างผู้สงบ ด้วยอาการอันน่าเลื่อมใส เมื่อให้แล้ว ใจของผู้ให้จะเบิกบาน เหมือนดอกบัวที่คลี่ขยายยามต้องแสงพระอาทิตย์ เราจะได้เห็นได้จากการที่ท่านเดินบิณฑบาตผ่านหน้าบ้านเราในยามเช้า ท่านจะเดินเรียงกันเป็นระเบียบเรียบร้อย ด้วยอาการอันสงบสำรวม และหยุดยืนสงบนิ่งอยู่หน้าบ้านของเรา เมื่อได้บิณฑบาตแล้ว ท่านจะให้ศีลให้พร ถ้าไม่มีใครใส่บาตร ท่านก็จะเดินเลยไป จะไม่แสดงกิริยาอาการเรียกร้องใดๆ

เมื่อเรามีไทยธรรมข้าวปลาอาหาร ควรหาโอกาสทำบุญกับท่านเหล่านั้น เพราะผู้ทรงศีลได้ชื่อว่าผู้มีกัลยาณธรรมอันงาม พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า พระสงฆ์เป็นเนื่อนานุญอันเลิศของโลก เราถวายปัจจัย ๔ อันควรแก่สมณบริโศคแต่ท่านเหล่านั้น ท่านจะได้มีเวลาศึกษาค้นคว้าธรรมะและประพฤติปฏิบัติธรรมเพื่อขจัดกิเลสอาสวะทั้งหลายแล้วจะได้มาแนะนำสั่งสอนเราให้พ้นจากความทุกข์พบความสุขที่แท้จริงตามท่านไปด้วย เราย่อมจะได้บุญใหญ่ไปสวรรค์และนิพพาน ฉะนั้นตั้งแต่โบราณมาชาวพุทธจึงนิยมถวายทานแด่พระภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนา ด้วยการตักบาตรทุกเช้าเป็นกิจวัตรที่ไม่เคยขาด

ให้บ่อยๆ รวยบ่อยๆ

๑๔๐

ผู้ใดเป็นใหญ่ในทาน ให้ทานด้วยความเคารพ ผู้นั้นชื่อว่า เป็นทานบดี ทานบดี คือผู้ที่มีใจปราศจากความตระหนี่ ชอบให้ทานด้วยมือของตนเอง เวลาทำทานก็ให้ของที่ประณีต ที่ดีเลิศกว่าที่ตนเองใช้ ให้ทานเป็นประจำสม่ำเสมอโดยไม่ขาด ดวงบุญที่เกิดจากการให้ทานก็จะติดเป็นผังสำเร็จติดตัวไปทุกภพทุกชาติ บุญนี้จะคอยดึงดูดให้ประสบแต่สิ่งที่ดีงาม ส่งผลให้สมบรูณ์บริบูรณ์ทั้งโลกียทรัพย์และอริยทรัพย์ เหมือนพวกบัณฑิตนักปราชญ์ไม่ว่าภพชาติท่านก็ให้ทานมาตลอด อาณิสส์นั้นทำให้เกิดอยู่ใน ๒ ภูมิ คือมาเกิดเป็นมนุษย์เพื่อสร้างบารมี และเสวยทิพยสมบัติในสุคติโลกสวรรค์เท่านั้น

ส่วนคนพาล คือ คนที่ไม่เห็นคุณค่าของการทำความดี ยิ่งถ้าเป็นผู้มีความเห็นผิด เช่น เห็นว่าการทำทานไม่มีผล ผลของการทำดีและทำชั่วไม่มีจริง จึงเอาความถูกใจมากกว่าความถูกต้อง ทำบาปอกุศลมากเข้าๆ เมื่อละโลกไปแล้ว ก็มีแต่ไปสู่อบายภูมิ เวียนเกิดเวียนตายอยู่ในวัฏสงสารอีกยาวนานนับภพนับชาติไม่ถ้วน พระพุทธองค์จึงตรัสไว้ว่า สังสารวัฏของคนพาลนั้นยาวนาน เพราะหาที่สิ้นสุดไม่พบ

คำว่าผู้มีปัญญา ในที่นี้มีได้หมายเพียงแค่ผู้ที่จบปริญญาเท่านั้น แต่ท่านหมายถึงผู้ที่เป็นลัทธิปฏิปต คือ มีความเห็นถูกต้อง

ให้บ่อยๆ รวยบ่อยๆ

๑๔๑

เห็นว่าการทำทานมีผลดีจริง ผลของการทำดีทำชั่วมีอยู่จริง พ่อแม่มีพระคุณจริง โลกนี้โลกหน้ามีอยู่จริง เทวดามีอยู่จริง สัตว์นรกมีอยู่จริง สมณพราหมณ์ผู้ตั้งใจฝึกตนให้หมดกิเลสมีอยู่จริง คนมีปัญญาต้องเป็นผู้ทรงภูมิรู้ภูมิธรรม และเป็นแบบอย่างของการสร้างบารมีได้ พระพุทธองค์ตรัสว่า ถึงจะเกิดบ่อยๆ ก็เพื่อให้ได้มรรคผลคือ หนทางที่จะไปสู่อายตนนิพพาน เป็นการเกิดเพื่อจะได้ไม่กลับมาเกิดอีก

พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสพระคาถานี้ เพราะทรงปรารถนากุศลพราหมณ์ชาวเมืองสาวัตถี ผู้ไม่รู้เรื่องบุญเรื่องกุศลอย่างลึกซึ้งมาก่อน แต่เมื่อรู้แล้วก็ทำได้ถูกต้องร่องรอยของพระศาสนา

*วันหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงตรวจดูสัตว์โลกในเวลาใกล้รุ่ง ทรงเห็นอุปนิสัยของพราหมณ์ว่าจะได้บรรลุนิพพาน จึงเสด็จออกจากพระคันธกุฎีเพียงลำพังพระองค์เดียว เสด็จถึงประตูเมือง นำบาตรออกแล้วเสด็จเข้าไปในเมือง ทรงดำเนินไปประทับยืนที่ซุ้มประตูบ้านของพราหมณ์ ด้วยพระอากัปกิริยาที่น่าเลื่อมใส

ให้บ่อยๆ รวยบ่อยๆ

๑๔๒

ขณะนั้นเอง อุทัยพราหมณ์กำลังจะออกไปข้างนอก เห็นพระผู้มีพระภาคเจ้าประทับยืนสงบนิ่งอยู่หน้าบ้าน แม้ไม่รู้ว่าเนื่อนาบุญที่ยอดเยี่ยมที่สุดของโลกมาโปรดถึงบ้าน แต่ก็ได้ถวายโภชนะที่ภรรยาจัดแจงไว้สำหรับตัวเอง ถวายจนเต็มบาตรของพระผู้มีพระภาคเจ้า โดยไม่ได้พูดจา หรือสนทนาอะไรกับพระพุทธองค์

ในวันที่ ๒ พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จมาบิณฑบาตที่บ้านของอุทัยพราหมณ์อีก พราหมณ์ก็ได้ถวายอาหารจนเต็มบาตรอีกเช่นกัน แม้ในวันที่ ๓ พระผู้มีพระภาคเจ้าก็เสด็จมาบิณฑบาตที่บ้านของพราหมณ์อีก พราหมณ์ก็ได้ใส่โภชนาหารถวายจนเต็มบาตรอีก แม้อุทัยพราหมณ์ถวายจนเต็มบาตรตลอด ๓ วัน แต่แท้จริงแล้วมิได้ถวายด้วยศรัทธา ที่ทำไปเพราะกลัวจะถูกชาวบ้านแถบนั้นนิินทาว่า มีพระมาโปรดถึงประตูบ้านแล้ว แม้อาหารมีอยู่ตรงหน้าก็ไม่ยอมถวายพระ แต่ในวันนี้ พราหมณ์ทนไม่ไหว ทันที้ที่ถวายอาหารแล้วจึงทูลถามว่า “พระสมณโคดม พระองค์ทรงจิตใจในรสอาหารหรือ ถึงได้เสด็จมาบ่อยๆ”

เมื่อทรงได้จังหวะ พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสสอนอานิสงส์ของการให้ทานว่า หากจะทำบุญก็ต้องทำบุญบ่อยๆ จนกว่าจะเต็มเปี่ยม และทรงเทศนาให้ฟังตามลำดับ อุทัย-

ให้บ่อยๆ รวยบ่อยๆ

๑๔๓

พราหมณ์พร้อมด้วยบุตรภรรยาต่างปล่อยใจไปตามกระแสพระธรรมเทศนา ในที่สุดได้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน ท่านได้ถวายบังคมแทบพระบาทของพระผู้มีพระภาคเจ้า และยอมตนเป็นอุบาสกผู้ถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะจนตลอดชีวิต

จะเห็นได้ว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระบรมศาสดาของพวกเรา ท่านทรงมีพระญาณที่บริสุทธิ์ลึกซึ้ง ล่วงวิสัยของมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลาย จึงทรงโปรดสัตว์โลกนับไม่ถ้วน นับเป็นความโชคดีของพวกเราที่ได้มาพบพระพุทธศาสนา มารู้แจ้งเห็นจริงในคำสั่งสอน เชื่อในสิ่งสมควรเชื่อและได้ทำบุญในเนื่อบาบุญอันเลิศ คือพระสงฆ์สาวก การทำอย่างนี้ได้ชื่อว่า ทำถูกเนื่อบาบุญ ดังนั้นทุกท่านจะต้องหมั่นทำบุญบ่อยๆ ทะเลไม่อืดด้วยน้ำ ไฟไม่อืดด้วยเชื้อฉันทใด นักสร้างบารมีต้องไม่อืดด้วยการสร้างบารมีฉันทนั้น เพราะเรายังต้องสั่งสมบุญอีกมากและสร้างบารมีกันไปอีกนานจนกว่าจะเข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิตและอย่าลืมหันต์ต้องหมั่นประพฤติปฏิบัติธรรมทุกๆ วัน อย่าให้ขาดแม้แต่วันเดียว เราจะได้เข้าถึงพระธรรมกาย มีพระรัตนตรัยภายในที่เป็นที่พึ่งกันทุกคน

